

Rettigheter og plikter ved tilsynskampanjen dyrevelferd hos gris 2021-2022

Hva innebærer tilsynskampanjen?

Dyr skal ha det godt, og god velferd for norske griser er målet for Mattilsynets nasjonale tilsynskampanje som starter i januar 2021. Kampanjen dekker hele landet.

Omtrent 600 svinebesetninger skal ha tilsyn i løpet av 2021 og første halvdel av 2022. Besetningene blir et tilfeldig utvalg av norske svinehold og fordeles etter tettheten av svinebesetninger. Mattilsynet vil samkjøre tilsynene med prøvetaking for MRSA der det er mulig.

I kampanjen vil Mattilsynet bl.a. se på:

- Rutiner for forebygging, håndtering og behandling av sjuke og skadde dyr.
- Nødvendig avliving og dokumentasjon.
- Rutiner ved kastrering. Veterinærens bruk av legemidler ved kastrering.
- Bruk av strø og rotemateriale. Redebyggingsmateriale til purker.
- Rutiner for fiksering av purker.
- Arealkrav.
- Tilgang til fôr og vann.
- Dokumentasjon for kontroll av el- og brannvarslingsanlegg.

Mattilsynet har opprettet egne nettsider om tilsynskampanjen. Vi oppfordrer alle til å gå inn der for oppdatert og utfyllende informasjon:

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/produksjonsdyr/svin/tilsyn_med_velferden_for_svin_2021_2022/

Hva er bondens rettigheter og plikter ved tilsyn?

Som bonde er du ikke bare en privatperson. Du er også næringsdrivende med særlige forpliktelser. Enhver som driver med produksjonsdyr, har en rekke regler å forholde seg til. Under finner du noen av de reglene som gjelder når du får Mattilsynet på besøk på uvarslet tilsyn.

Mattilsynet skal opptre i tråd med forvaltningsloven og regler om god forvaltningsskikk

Mattilsynets rolle er å føre tilsyn med at bøndene følger det regelverket som gjelder, jf. hhv. matloven § 23 og dyrevelferdsloven § 30.

Dyreholderen kan ikke nekte Mattilsynet adgang, og plikter å gjøre seg tilgjengelig for inspeksjon. Vi oppfordrer derfor alle til å ta imot Mattilsynet når de kommer på uanmeldt tilsyn. Men vær også klar over hva du som tilsynsobjekt har rett til før du åpner fjøsdøra.

Mattilsynet er et offentlig organ som må følge Forvaltningsloven og regler om god forvaltningsskikk. Forvaltningsloven § 15 stiller særlige krav til fremgangsmåten i alle saker der offentlige myndigheter foretar granskning (tilsyn) av personer og virksomheter.

Mattilsynet skal uten oppfordring:

- legitimere seg
- meddele formålet med tilsynet
- oppgi det rettslige grunnlaget for tilsynet/besøket
- informere om at bonden har rett til å ha med et vitne
- oppsummere funnene etter endt tilsyn/besøk
- vise deg bilder de har tatt i løpet av tilsynet slik at dere kan gjennomgå disse i fellesskap

Ta godt imot Mattilsynet og vær til stede under tilsynet

Ta godt imot Mattilsynet når de kommer på tilsyn. Vi oppfordrer til å legge til rette for et konstruktivt samarbeid med Mattilsynet, slik at besøket blir nyttig, både for deg som bonde og for Mattilsynet som tilsynsmyndighet. Benytt sjansen til å vise frem god drift, gode rutiner og god dyrevelferd!

Den som får tilsyn, har rett til å ha et vitne til stede under tilsynet. Mattilsynets inspektører skal gjøre deg oppmerksom på dette. Husk at vitnet må kunne stille i løpet av kort tid.

Ved uvarslet tilsyn er utgangspunktet i loven at Mattilsynet skal ha «uhindret adgang til dyrerommet». Mattilsynet har likevel ikke myndighet til å tvangsgjennomføre inspeksjon, dersom du ikke er til stede. Dersom du er midlertidig forhindret pga. annen jobb, tannlegebesøk, sykdom e.l., skal Mattilsynet gi deg tid til å komme deg hjem, finne en passende stedfortreder eller de kan komme tilbake på et senere ikke-avtalt tidspunkt. Vi oppfordrer til at dyreeier er tilstede under tilsynet, da det er dyreeier som er ansvarlig.

For fysisk tilgang til dyrerommet uten dyreeiers samtykke, må Mattilsynet rekvirere politiets hjelp. En slik fremgangsmåte forutsetter sterk og begrunnet mistanke om at dyr utsettes for unødige påkjenninger eller belastninger, jf. dyrevelferdsloven § 18. Slike tilfeller omfattes ikke av tilsynskampanjen.

Etter endt tilsynsbesøk skal Mattilsynet oppsummere funnene i en rapport og du skal få se eventuelle bilder de har tatt. Både du og Mattilsynet skal signere på denne rapporten, så det er viktig at dere er enige om funnene.

Du har rett til å klage

Mattilsynets hovedkontor er klageinstans for vedtak fattet av det lokale Mattilsynet – som har vært på tilsyn. Klagen sendes til det lokale Mattilsynet som igjen sender klagen til Hovedkontoret. Klageinstansens vedtak i klagesak kan ikke påklages (Forvaltningsloven § 28). Den som fortsatt er misfornøyd med vedtaket må derfor ta saken videre i rettssystemet. Man kan også sende klage til Sivilombudsmannen, som har som formål å ivareta den enkeltes rettigheter i møte med offentlig forvaltning. Sivilombudsmannen behandler saker som går på brudd på forvaltningsloven, ikke det faglige grunnlaget for vedtaket fattet av Mattilsynet.

Kilder:

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/produksjonsdyr/svin/tilsyn_med_velferden_for_svin_2021_2022/

<https://hammervollpind.no/hva-sier-loven-om-tilsyn-pa-garden/>